

NOMS A LA VORA DEL RIU

1. CONTEXT

Aprofitant la proximitat de l'institut Joaquim Bau al riu Ebre hem volgut introduir la toponímia, els noms de la flora i fauna que es relacionen directament amb el riu de la nostra ciutat ja que, aquests noms es van perdent o bé pel seu desconeixement o bé pel seu desús.

Aquesta Unitat Didàctica titulada Noms a la vora del riu preten ensenyar als alumnes a partir dels noms del riu tota la riquesa del lèxic que aporta el riu a la nostra llengua.

Amb el coneixement d'aquest vocabulari es coneixerà més el riu i tot allò que l'envolta com els costums, la societat que hi viu i la presència del riu a la nostra societat.

Aquest projecte s'emmarca a la ciutat de Tortosa, a les ribes del riu Ebre i s'intenta relacionar el riu amb la societat d'ara la de fa uns quants anys amb la finalitat que no es perdin els noms relacionats amb el riu.

També veurem quins son els noms que s'han perdut, quins estan en desús i quins són els que ja han desaparegut.

2. DESTINATARIS

Aquesta Unitat Didàctica *Noms a la vora del riu* estaria adreçada a grups de 2n d'ESO de l'institut de Secundària Joaquim Bau de Tortosa com també algun altre institut pròxim al riu Ebre com ara Amposta, Móra ...

Aquesta unitat didàctica estaria dintre de l'assignatura de Llengua catalana i literatura del primer trimestre i es necessitarien unes sis hores per poder portar-lo portar a terme. La finalitat bàsica seria introduir a l'alumnat el lèxic relacionat amb el riu. Aquesta experiència es descriuria dins l'Escola Verda amb l'objectiu d' ajudar al centre en la seva ambientalització, és a dir, a incorporar la dimensió ambiental tant en la seva gestió com en el seu currículum.

identificar el centre i tenir el compromís en la millora ambiental i, per tant, en la del seu entorn.

Per portar a terme aquests objectius també haurien d'estar involucrats el o els professors de Ciències Naturals per poder identificar prèviament la flora i la fauna que es relaciona amb el riu.

3. INSERCIÓ CURRICULAR

La finalitat bàsica de l'àrea de llengua i literatura catalana a l'educació secundària, és la que afirma que, en acabar l'etapa, els nois i noies han de ser capaços de comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat, en la llengua catalana fent-los servir per comunicar-se i per organitzar els propis pensaments, i reflexionar sobre els processos implicats en l'ús del llenguatge.

Ara bé, a partir d'aquesta finalitat inexcusable, cal adequar l'activitat didàctica, i, si cal, els continguts i els objectius a les situacions concretes en què es trobi l'alumnat en relació amb la llengua.

Un altre aspecte que naix de la perspectiva pedagògica és la col·laboració entre professors de llengua catalana i en aquest cas de Ciències Naturals. La necessitat d'evitar repeticions, de confluïr i posar-se d'acord en una terminologia comuna, d'afavorir, mitjançant un plantejament d'activitats complementàries o paral·leles, l'eficàcia i la transparència d'aprenentatges d'una matèria a una altra porta a un plantejament que rendibilitzi els aprenentatges fets.

El que hom aprèn a l'àrea de llengua i en concret en aquesta Unitat afecta no solament el coneixement del fet lingüístic, sinó, d'una part, la manera com s'aprèn en altres àrees del currículum escolar, i d'una altra, les seves possibilitats de desenvolupament com a ciutadà en el futur: la seva capacitat d'intervenció en la vida social, de relacionar-se amb els altres, d'expressar el propi pensament, etc. En una societat democràtica, l'educació de les habilitats lingüístiques dels ciutadans és essencial i adquireix una importància cabdal per la seua mateixa funció. És per això que aquesta Unitat servirà per conèixer una mica més el seu territori, els costums i la vida del seu riu, l'Ebre.

4. DESEVOLUPAMENT DEL PROJECTE

OBJECTIUS:

Lectura i lèxic:

- Promoure la lectura i l'ús correcte dels mots.
- Saber explicar oralment i per escrit petites històries.
- Reconèixer i utilitzar mots relacionats amb el riu
- Despertar l'interès per conèixer el nostre territori
- Promoure l'escriptura.

Ortografia:

- Fer-los adonar de la necessitat d'escriure fent un mínim de faltes d'ortografia.

ACTIVITATS A REALITZAR:

Primerament hi haurà un primer contacte amb algú del territori, millor iaio de més de 70 anys per explicar als alumnes que hi havia al riu, com es vivia, quines activitats s'hi feien,... Els alumnes anotaran totes les paraules relacionades amb el riu que l'interlocutor haurà mencionat, també amb l'ajuda de les noves tecnologies (Internet) també es podran buscar espècies que podem trobar a l riu. Després d'això, els alumnes faran unes fitxes seleccionant els mots per famílies, segons siguin mots de **fauna, flora, instruments o estris i altres**.

Les fitxes s'elaboraran segons aquest esquema:

Senill

Nom: *Phragmites australis* o *Phragmites communis*

Espècie: [planta](#) aquàtica que pertany a la família de les [gramínies](#), ordre [Poales](#), subclasse [Liliidae](#), classe [Liliopsida](#), divisió [Magnoliophyta](#).

Altres noms: **canyís**, **canutella**, **canyavera**, **canya-xiula**, **canyet**, **canyeta**, **canyissa**, **canyissot**, **canyot**, **canyota**, **senill**, o **senyís**

Foto:

Després d'anotar totes les paraules relacionades amb el riu, es farà una excursió on veurem in situ totes les paraules que hem anotat.

Finalment sobtindrà un diccionari d'imatges de molts mots relacionats amb el riu.

5. RESULTATS QUE S'ESPEREN OBTENIR AMB EL PROJECTE

L'alumnat aconseguirà conèixer el medi al voltant del riu, coneixerà els animals que hi viuen, les plantes que s'hi poden trobar...

Els resultats que s'esperen són els objectius (esmentats anteriorment) assolits.

6. AVALUACIÓ

L'alumnat assolirà els objectius i assolirà la Unitat Didàctica amb el treball a classe i les sortides. També faran una redacció utilitzant els conceptes que han treballat.